

CENY OGŁOSZENI:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a święteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 3, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Dziś w czwartek, dnia 29 września b. r. nastąpi otwarcie kina dźwiękowego

„EDEN”

w SOSNOWCU przy ulicy Dęblińskiej Nr. 4.

Na premierę ukaże się wielki film p.t.

„SYN INDYJ”

z Ramonem Novarro w roli rytmowej.

Iscans godz. 18
II „ „ 19.45
III „ „ 21.30

Dyrekcji kina „EDEN” udało się dostać ten film z najnowszej produkcji wytwórni Metro-Goldwyn-Meyer i będzie on wyświetlany poraz pierwszy w Polsce. Emocjonujące polowanie na tygrysy! Zemsta słonia! Tajemnice wnętrza Indyj! To wszystko w przepięknym egzotycznym dramacie miłosnym SYN INDYJ. Najlepsza i najnowsza kreacja niezapomnianego „Poganina”, RAMONA NOVARRO przy współudziale Conrada Nagla i Madge Evans.

Japonia grozi zajęciem Tientsinu i Pekinu. Porażki japończyków w Mandżurji.

LONDYN, 28. 9. Według doniesień z Chin rozgorzały na terenie Mandżurji nowe walki między powstańcami a wojskami japońskimi i mandżurskimi.

Oddział powstańców w sile 9000 ludzi zajął miasto Faku, położone o 50 km. na północ od Mukdena. O miasto wywiązała się zacięta bitwa, w której zginąć miało około 100 japończyków.

Dworzec kolejowy w Czeykarze silnie był ostrzeliwany przez artylerię chińską. Wysłany przeciw powstańcom japoński pociąg pancerny się wykołubił.

W związku z ożywieniem działalności partyzanckiej w Mandżurji, japoński minister wojny Araki zapowiedział szereg represyj przeciw Chinom. Oświadczył on, że w wypadku wdarcia się wojsk gen. Czang - Sue - Lianga do Mandżurji, wojska japońskie natychmiast podejmą marsz na Pekin i Tientsin.

Ponowna ofensywa japońska w Szanghaju zależeć będzie od dalszego ustosunkowania się Chin wobec układu o zawieszenie broni. W razie potrzeby

P.K.O. KUPIŁA GMACH W PARYŻU

WARSZAWA, 28. 9. (wł.) Poczta państwa oszczędności nabyła w Paryżu własny gmach. W najbliższym czasie odbędzie się poświęcenie biur PKO.

—oOo—

Z MIŁOŚCI — DO NOŻA.

WARSZAWA, 28. 9. (wł.) U zbiegu ulic Zabroczyńskiej i Freta jakiś osobnik zadał ciężką ranę nożem przechodzącej kobiecie, poczem sam zranił się w okolicę serca.

Po przewiezieniu do szpitala okazało się, że kobieta jest Marja Bławakowska, mężatka, mężczyzną zaś Mieczysław Jasiński, robotnik. Krwawe zajście ma prawdopodobnie podłoże romantyczne.

—oOo—

KATASTROFALNY POZAR ELEKTROWNI.

BRUKSELA, 28. 9. (wł.) W Brukseli wybuchł katastrofalny pożar w elektrowni, który zniszczył większość urządzeń. Straty są bardzo znaczne.

—oOo—

WRÓG SOWIETÓW — SEKRETARZEM LIGI NARODÓW.

LONDYN, 28. 9. (wł.) Poseł rumuński w Londynie Titalesscu podał się do dymisji, gdyż jest przeciwny rokowańom sowiecko - rumuńskim o pakt o nieagresji.

Pisma angielskie notują pogłoskę, że Titalesscu ma kandydować na stanowisko sekretarza generalnego ligi narodów po sir Drummondzie.

by Japonia nie cofnie się przed wysłaniem nowych silnych wojsk do Szanghaju.

Przeciwjapońska akcja organizacyjno-terorystyczna w Chinach trwa nadal. Zamachy bombowe na sklepy japońskie

są coraz częstsze.

Nowy poseł japoński w Chinach Arijoszi odjechał z Szanghaju do Nan-kinu okrętem wojennym, gdyż otrzymał list, że w pociągu dokonany został na niego zamach.

Obniżenie ceny cukru o 20 groszy na kilogramie.

PO CUKRZE KOLEJ NA TYTOŃ.

WARSZAWA, 28. 9. (wł.) W „Dzienniku Ustaw” ogłoszone zostało rozporządzenie ministra skarbu, obniżające cenę cukru o 20 zł. na kwintalu (100 kg.). Obniżka obowiązuje od 1 października i od tego dnia najwyższa cena cukru, wypuszczonego przez cukrownie na rynek wewnętrzny wynosić będzie zł. 84.50 zamiast zł. 104.50.

Rząd zdecydował się na wykonanie obniżki, biorąc pod uwagę z jednej strony interesy szerokich rzesz ludności, dla której cukier jest artykułem pierwszej potrzeby, z drugiej zaś strony możliwość takiej obniżki dla przemysłu cukrowniczego. W związku z obniżką cen hurtowych w tym samym stosunku, t. j. o 20 groszy na kilogra-

mie obniża się również ceny cukru w sprzedaży detalicznej.

Jak się dowiadujemy za niestosowanie się do nowego cennika grozić będą wysokie grzywny do 50 tys. złotych.

* * *

Wśród sfer zainteresowanych krąży od kilku dni pogłoski na temat obniżki cen wyrobów monopolu tytoniowego.

Tendencje w kierunku obniżki tych cen istnieją wśród sfer rządowych.

Ponieważ jednakże zniżka cen papierosów łączy się z ogólną linią polityki gospodarczej rządu, która zmierza do obniżki cen wszelkich wyrobów przemysłowych, liczyć się należy raczej z obniżką cen papierosów.

Straszliwych spustoszeń dokonała niebywała wichura na Portorico

MIASTA ZRÓWNANE Z ZIEMIĄ — KILKASET TRUPÓW.

SAN JUAN (Portorico), 28. 9. Wyście Portorico dotknęło gwałtowne tornado. Zgórz 200 osób zginęło. Liczbę ran nych obliczają na tysiąc. Setki rodzin

pozostało bez dachu nad głową.

Uległo zniszczeniu bardzo wiele domów. Poważnie ucierpiał plantacja kawy. Komunikacja ze środkiem wy-

spy została przerwana.

Stolica przedstawia jeden obraz zniszczenia. Miasto pozabawione zostało wody, światła, telefonów.

Małe statki i łodzie w porcie tworzą jeden wielki stos belek i żelazniwa.

Szkoły i kościoły zamienione zostały na schroniska. Amerykański czerwonony krzyż wysłał ofiarom katastrofy zapasy mąki, ubrania i środki lekarskie. Wojska i marynarka Stanów Zjednoczonych biorą udział w akcji ratunkowej.

Wskutek tornado najbardziej ucierpiał miasto Arecibo, Fajardo, zwłaszcza zaś okolice między Fajardo a Caroliną, gdzie wszystkie miejscowości zostały niemal zrównane z ziemią.

Gubernator zarządził, aby w dniu jutrzejszym otwarte zostały wszystkie urzędy państwowe. Gubernator pragnie w ten sposób przyczynić się do podtrzymania na duchu mieszkańców wyspy.

Szalejąca wichura przesunęła się na Haiti, gdzie zniszczyła olbrzymią część kraju. Miasto San Pedro de Macoris zrównane jest z ziemią.

Tornado jest jednym z najstraszliwszych, jakie dotknęły tę okolicę od niepamiętnych czasów.

Wyrok w procesie komunistów w Sandomierzu

ORYGINALNA DEMONSTRACJA OSKARŻONYCH PRZED PROCESEM.

SANDOMIERZ, 28. 9. (wł.) Sąd okręgowy w Radomiu, na sesji wyjazdowej w Sandomierzu, wydał dziś po dwudniowej rozprawie wyrok w wielkim procesie komunistów, oskarżonych o działalność wyrotową na terenie województwa kieleckiego.

Oskarżony Perelson skazany został na 2 lata więzienia, Miemacher, Leder-

man i Rosenmutter na półtora roku, Kwaśniewski i Cipasek na rok, Szyb i Silberstein na rok z zawieszeniem kary. Siedmiu oskarżonych uniewinniono.

W czasie rozprawy okazało się, że oskarżeni urządzili w więzieniu przed procesem oryginalną demonstrację, obnażając się do pasa i odmawiając kategorycznie włożenia ubrań.

Krwawa tragedia rodzinna w pow. radomskim.

RADOMSKO, 28. 9. (wł.) We wsi Strzelce Wielkie, w pow. radomskim miał miejsce krwawy dramat rodzinny. Bogata wdowa po gospodarzu Korbińskim wysłała zamaż za 47-letniego Władysława Domagaję, znacznie od niej młodszego.

Drugi mąż planowo dążył do zagarnięcia majątku i na tem tle dochodziło

do zatargów z pasierbem Władysławem Korbińskim.

Wczoraj Domagaj w czasie sprzeczki wyjął rewolwer i strzelił kilkakrotnie do Korbińskiego, poczem zbiegł do lasu. Za zbrodniarzem wszczęto pościg.

Domagaj widząc, że nie ujdzie pościgowi, wystrzelił w głowę i pozbawił się życia.

Z pism i depeesz.

ZEMSTA ZA ŚMIERĆ SACCO I VANZETTI.

WORCESTER, 27.9. Dzisiaj rano na tapie w domu sędziego Thayera gwałtowny wybuch bomby. Sędzia Thayer wyszedł z wypadku bez szwanku, a jego małżonka została poważnie ranna. Sędzia Thayer, był czynnikiem decydującym w procesie przeciwko anarchistom włoskim Sacco i Vanzetti i wydał wyrok skazujący oskarżonych na karę śmierci.

—OO—

RANGOON (Indje), 27.9. Trybunał zatwierdził wyroki śmierci na 36 wyroków zapadłych w procesie zeszlornym Mindon Thayermyo.

Proces ten toczył się skutkiem powstania, które wybuchło w Birmanji na początku zeszłego roku.

Pozostałych 12 wyroków śmierci za mieniono na dożywotnie deportacje.

POMNIK GEN BEMA W BUDAPEŚCIE.

Rzeźbiarzowi Janowi Istok powierzono wykonanie pomnika generała Bema, który zostanie odsłonięty w Budapeszcie na wiosnę w roku 1934 w 140-tą rocznicę urodzin generała.

WSPÓLPRACA LOTNICZA SOWIEC KO NIEMIECKA.

Do Moskwy przybył wielki samolot niemiecki G 38 posiadający 41 miejsce pasażerskich. Wśród pasażerów samolotu znajdowali się dyrektorzy „Lufthansa”, przedstawiciel ministerium komunikacji Rzeszy i dyrektor sekcji niemieckiej „Derluft”. Przybyli oni na wspólne posiedzenie rady towarzystwa „Derluft”.

DYMISJA KATA MACIEJEWSKIEGO.

P. Maciejewski otrzymał zwolnienie ze stanowiska z trzymiesięczną odprawą. Dymisja została spowodowana szeregiem gorszących awantur w stanie nietrzeźwym. Dymisja przypada właśnie po wykonaniu przez niego setnego wyroku śmierci.

Na miejsce p. Maciejewskiego miano wany został dotychczasowy pomocnik jego Braum.

JEDEN DZIEŃ DLA PAŃSTWA PIĘKNY PRZYKŁAD DLA INNYCH.

W Łodzi uczniowie państwowej szkoły włókienniczej, podzieleni na trzy grupy, słabych, mocnych i najsilniejszych, udali się na dworzec Łódź Kaliska, gdzie postanowili wykonać swój zamiar — oddania pracy jednego dnia bezpłatnie na rzecz państwa.

Najmłodsi zajęli się oczyszczeniem parku morwowego, służącego dla hodowli jedwabników, a należące do związku pracowników kolejowych, silniejsi uporządkowali składnice materiałów, pozostali wreszcie przeprowadzali roboty niwelacyjne i porządkowe na placu przed dworcem Łódź - Fabryczna.

Zorganizowanie dnia pracy dla państwa jest zasługą dyrektora szkoły inż. Kuncmana.

—OO—

Za nieplacenie podatków.

Minister skarbu rządu rumuńskiego wniósł do parlamentu sensacyjny projekt ustawy, grozący karą więzienia za niespełnienie obowiązku podatkowego.

W myśl tej ustawy każdy pracodawca jest zobowiązany zająć się od pracobiorcy dowodem, że niecił podatek, lub też potrącać mu podatek z jego wynagrodzenia.

HEINE MEDINA W ŁODZI.

ŁÓDŹ, 28. 9. (wł.) W Łodzi zanotowano jeden wypadek choroby Heine - Medina. Dziecko robotnika Makowskiego zabrano do szpitala i zarządzono środki ostrożności.

Kto wygrał na loterii?

V klasa.

WARSZAWA, 28. 9. —

Zł. 15.000 143158.
Zł. 10.000 na n-ry: 21093 99767
Zł. 5.000 na n-ry: 15069 25949
58699 134697.
Zł. 3.000 na n-ry: 15268 50644
53768 62672 86997.
Zł. 2.000 na n-ry: 4790 10936
12628 18452 23691 29958 34938 67344
73707 76145 81702 88641 89391 90659
99700 101344 102967 105146 112735
800 119508 970 138179 140343 146110
152743 158457 159151.
Zł. 1.000 na n-ry: 2233 4035 5029
9574 10542 13783 14992 24006 593
29327 31968 37990 42450 56016 57685
59737 64194 66987 76264 729 82155
83754 85101 92528 95744 102134
103395 108627 112230 114189 953
124515 126115 128119 129019 152808
157045 159829.

PRZESZKODA.

Niemcy uniemożliwiają międzynarodowe porozumienia.

Gdy z pewnej perspektywy spoglądamy na najważniejsze zagadnienia, zajmujące opinię publiczną świata, mamy wrażenie kłębiącego się chaosu: sprawy polityczne kłębią się z gospodarczymi, to ze społecznymi, to znow z ustrojowymi i t. d. Od dłuższego też czasu wszelkie próby sprowadzenia do mianowania tych rozbieżności, dojścia do porozumienia czy to w sprawach politycznych, czy gospodarczych, czy społecznych wydają stale negatywne rezultaty. Konferencja za konferencją kończy się właściwie tylko teoretycznymi stwierdzeniami, platonicznymi uchwałami — w rzeczywistości zaś chaos stale się pogłębia, antagonizmy przybierają na ostrości.

Jest zatem jakaś przyczyna zasadnicza, która paraliżuje próby dojścia do porozumienia, jest jakiś hamulec, który rozsadza wszelkie koncepcje, mogące świat wyprowadzić z okresu przesilenia i dojmujących następstw tego gigantycznego kryzysu jaki obecnie przeżywamy. Hamulcem tym, główną przeszkodą w każdej próbie porozumiewawczej na międzynarodowej arenie — i to bez względu na to, czy ta próba dotyczy spraw politycznych, czy gospodarczych, czy społecznych — są Niemcy, jest polityka, uprawiana przez rząd Rzeszy, bez względu na

jego zabarwienie. Bo czy tę politykę prowadził demokratą Stresemann, czy socjalista Müller, czy klerykał Brüning, czy junkier Papen — cele, do których ta polityka zmierzała, były właściwie te same, a efekt w stosunku do zagadnień międzynarodowych również i ten sam.

Jeżeli bowiem ujmiemy syntetycznie te naczelnne cele, do których od podpisania traktatu wersalskiego zdążyła rewizjonistyczna polityka Niemiec, to możemy stwierdzić sześć ogniw w łańcuchu:

- 1) ewakuacja Nadrenji,
- 2) uwolnienie od ciężarów reparacyjnych,
- 3) uzyskanie swobody zbrojeń,
- 4) rewizja granic wschodnich,
- 5) przyłączenie Austrii,
- 6) odzyskanie kolonii.

Niemcy znajdują się obecnie w fazie starań o realizację trzeciego ogniw. Dwa pierwsze mają już za sobą: ewakuacja Nadrenji uwolniła ich od obawy przed sankcjami karnymi ze strony państw byłej ententy z okresu wielkiej wojny; uwolnienie się od ciężarów reparacyjnych, wymuszone latem b. r. w Lozannie po kilkuletniej grze w „ban krucetwo”, pozbawiło ich troski o olbrzymie świadczenia materialne.

To też natychmiast po realizacji drugiego ogniw przystąpili do wcielania w życie trzeciego: uzyskania

swobody zbrojeń. Oczywiście z myślą o czwartym ogniwie: rewizji granic wschodnich. Bowiem główną przesłanką takiej rewizji jest — uzbrojenie się...

Jeśli chodzi o metody, jakie Niemcy obecnie stosują, to pozostają one właściwie niezmiennione: tak samo jak poprzednio, gdy mowa była o długach wojennych, taktyka polegała na przeszkadzaniu w jakimkolwiek porozumieniu, w którejby kwestji — politycznej, gospodarczej i społecznej — póki zwyciężony, wyczerpany areopag międzynarodowy nie powie: dobrze, ustąpmy już tym Niemcom, bo nie możemy żadnej kwestji ruszyć z miejsca.

Tak przecież było, gdy Niemcy prowadzili kampanję o ewakuację Nadrenji i tak też było, gdy chodziło im o skreślenie stumiljardowej kwoty reparacyjnej.

Powodzenie tej metody nakłoniło Niemców do zainaugurowania jesienno sezonu politycznego rzuceniem na fale dyskusji międzynarodowej tezy: póty nie weźmiemy udziału w rozmowach nad zagadnieniem... rozbrojenia, aż nam nie zostanie przyznane prawo do... zbrojeń.

Jest jedna głęboka różnica między sytuacją dawniejszą, gdy Niemcy domagały się skreślenia długów — a obecną, gdy żądają one swobody zbrojeń.

Wtedy szło jedynie o stronę materialną. Ameryka, Anglia, Francja miały wówczas przed sobą do rozstrzygnięcia pytanie: czy można przekreślić materialne następstwa wojny, przed kilkunastu laty zlikwidowanej. Teraz mocarstwa świata mają przed sobą całkiem inne zagadnienia, mianowicie, czy można pozwolić na przygotowanie się Niemiec do nowej wojny. Skreślenie długów było likwidacją przeszłości — zgoda na „gleichberechtigung” inauguracją brzemiennej w następstwie przyszłości.

I dlatego też trzecie ogniwo w łańcuchu rewizjonistycznym Niemiec — postulat swobody zbrojeń — wywołało w świecie silniejszą reakcję, niż poprzednie starania niemieckie, dotyczące skreślenia zbrojeń. Uprzytomnijmy sobie choćby ton polityki angielskiej, czy waszyngtońskiej wobec postulatu reparacji, a obecnie wobec tezy „równouprawnienia”. Wtedy — pewna nawet życzliwość, dziś — stanowcze: nie!

To samo widzimy we Francji. Jej lewica (nie tylko socjaliści, ale i wielka partja radykałów) darzyła pewną sympatią materialne postulaty niemieckie; zwłaszcza, że Niemcy umieli je popierać groźbą bankructwa. Dziś natomiast ustami swego najbardziej wpływowego przedstawiciela — Herriota — lewica francuska z całą stanowczością odgradza się od tezy „równouprawnienia”.

Jest to oczywiście przejaw bardzo pocieszający i ze wszechmiar dodatni.

Lecz dla wszystkich, którzy znają tajemnice taktyki niemieckiej, owe stanowcze veto, jakie opinja świata przeciwstawia żądaniom imperialistycznym Niemiec, nie jest jeszcze ostatecznym zakończeniem sprawy. Niemcy rozpoczną niewątpliwie tę samą grę: próby niedopuszczenia do porozumienia w jakichkolwiek innych sprawach (politycznych, gospodarczych i t. d.), póki ich postulaty wojskowe nie zostaną zrealizowane.

W tych warunkach alternatywa jest jasna. Albo mocarstwa zechcą uznać polityczne cele Rzeszy, albo też nastąpi dalsze odosobnienie Rzeszy, głównej dziś przeszkody na drodze do pokojowego porozumienia świata.

M.

Jak się robi reklamę w Ameryce i w Europie.

Rekord w dziedzinie reklamy osiągnęła oddawna Ameryka, gdzie nie żywią żadnych skrupułów i uprzedzeń, jeśli chodzi o business. Reklama dotarła tam wszędzie, nie oszczędzając nawet ementarzy. Na ementarzu Long Island np. znajduje się nagrobek z następującym napisem:

„Tu spoczywa Anna Haykins. Mogła by zachować na długo piękną cerę i młody wygląd, gdyby używała mydła i kremu marki Carton and Son”.

Na murach krematorium nowojorskiego widnieje plakat o treści następującej:

„Kto chce przebywać jaknajdłużej i jaknajdalej od tych murów, niech używa do zaprawy sałaty wyłącznie pikantnego sosu Red Pill”.

Reklamy tego rodzaju nie grzeszą dobrym smakiem ani obyczajem: autorom ich nie chodzi zresztą ani o jedno, ani o drugie, a jedynie o zafrapowanie publiczności, zaskoczenie przechodnia czymś niezwykłym, rzucającym się w oczy brutalnie. Reklamy handlowe dążą wprost do celu, kosztują one drogo, bardzo drogo, muszą więc być tak pomysłowe, aby skutek ich dawał się odczuć w rozszerzeniu obrotów, aby stały się o, placone.

W Europie reklama nie stoi bynajmniej na dalszym planie niż w Ameryce, nie dosięga jednak ani takich rozmiarów, ani takich form. Reklama europejska zdobywa się też często na inteligentne, dowcipne opracowanie, które trafia prosto do celu.

Bob Alsworth, ubogi, ale zdolny pisarz angielski, którego pierwsza powieść nie miała powodzenia, wpadł na pomysł umieszczenia w dziennikach londyńskich ogłoszenia tej treści:

Nauczycielka z woszczowskiego oblała się naftą i żywcem spłonęła.

W tych dniach przybyła z Krakowa do Oleszna, w pow. woszczowskim, Antonina Jabłońska, która miała objąć posadę nauczycielki w tamtejszej szkole powszechnej.

Jabłońska zagościła chwilowo w mieszkaniu nauczycielki Józefy Binkiewiczówny w Olszenie.

Onegdaj Jabłońska, korzystając z chwilowej nieobecności swej koleżanki oblała się naftą, a następnie się podpa-

„Młody milioner, wysoki, wykształcony, muzyczny, pragnąłby poślubić młodą pannę podobną we wszystkich szczegółach do bohaterki ostatniej powieści Boba Alswortha p. t.: „Co może miłość”.

W kilka dni później pierwszy nakład książki został rozkupiony i wydawca Alswortha musiał przystąpić do drugiego nakładu.

Walka konkurencyjna, jaką prowadzą między sobą przedsiębiorstwa stwarza podatny i urodzajny grunt do narodzin rozmaitych pomysłów. W Kopenhadze np. właściciele pewnego magazynu miodu doskwierała ogromnie konkurencja innego magazynu, którego posiadaczka wpadła na pomysł sprowadzenia większej partji dużych kapeluszy słomkowych w sezonie letnim. Kapelusze te cieszyły się ogromnym powodzeniem wśród eleganckich pań. Cóż robi modystka? Skupuje za pośrednictwem jednej ze swych przyjaciółek spora ilość tych kapeluszy w konkurencyjnym magazynie, poczem rozdaje je darmo przekupkom z hal pod warunkiem, że będą je ubierały w czasie targu. Skutek? W dwa dni później ani jedna dama nie chciała już nosić kapelusza, w którym paradowały przekupki z hal targowych.

Jest to specjalny rodzaj reklamy negatywnej.

Reklama za pośrednictwem ulotek i plakatów datuje się od niedawna, za ledwie od 50 lat. Przed rewolucją Francuska było w Paryżu tylko 40 nalepiałek czy plakatów. Pierwszy zaś anons reklamy pojawił się w r. 1660 w gazecie londyńskiej „Mercurius Publicus”. Nardawca zaś tego anonsu był... król Karol II.

lila i żywcem spłonęła.

Od płonącej Jabłońskiej zajęło się mieszkanie Binkiewiczówny, pożar jednak zlokalizowała miejscowa straż

Co było przyczyną rozpaczy kroku młodej nauczycielki trudno narazie ustalić.

Powiadomieni o strasznej śmierci swej córki rodzice Jabłońskiej przybyli do Oleszna, celem wzięcia udziału w

Po wizycie generała Hallera w Zagłębiu.

Gdy zapowiedziany został w prasie przyjazd gen. Hallera myślące społeczeństwo Zagłębia oczywiście miało jakieś myśli. Czy one były takie, jak to podał „Kurjer Zachodni” w artykule niedzielnym p. t. „Witaj, Generale” pozwalamy sobie wątpić. Społeczeństwo bowiem ma większe wyczucie rzeczywistości i prawdy, niż łaskawie je informująca prasa endecka.

Gen. Haller jest niewątpliwie postacią historyczną, w tworzeniu bowiem siły zbrojnej polskiej odegrał rolę twórczą, której nikt mu negować nie może. Jest to człowiek bezwzględnie o dużych wartościach moralnych osobistych, jest postacią, należąca do całego społeczeństwa.

To jednak jego stanowisko nie uprawnia bynajmniej nikogo do bezceremonialnego podciągania go w pach partyjny i jesteśmy głęboko przekonani, że on sam, gen. Haller, w duszy pogardza tym smrodliwym oparem partyjnictwa i rozgrywki antyrządowej, jakim go „Kurjer Zachodni” otoczył wraz z wszystkimi znakomitymi lokalnymi „hallerczykami” w stylu Michłów, Smoleńskich, Janotów, Winnickich, Faryaszewskich i innych, którzy frontu, wojny i rozkoszy służby żołnierskiej nigdy nie zaznali.

Artykuł „Witaj, Generale” miał być, sądymy, tą fanfara prasową, którą w Zagłębiu generała witano. Zamiast zaś fanfary rzucono temu człowiekowi o czystej duszy i uczciwym żołnierskim sumieniu — nie po raz pierwszy zresztą w jego życiu — stek najpospolitszych kłamstw, powiedzieliśmy nawet — nieprzyzwoitych insynuacji.

By dać wyraz prawdzie i w imię szacunku, należnego polskiemu generałowi, nie chcemy wdawać się w polemikę ideologiczną z „Kurjerem Zachodnim”. Nie chcemy, by polemika ta pomniejszała w czemkolwiek istotną wartość generała. Dlatego uważamy za swój obowiązek sprostować tylko nieprawdę. A więc!

„K. Z.” stwierdza, że w okresie wojny światowej jedyną słuszną politycznie racją było: nie wspierać żadnego z zaborców. Wzmianka ta w artykule, poświęconym gen. Hallerowi, wydaje się wręcz nieprzyzwoitą, skoro sam gen. Haller był po pierwsze oficerem austriackim, a po drugie od 1914 roku jednym z wybitnych oficerów II-ej brygady legionów polskich, tej właśnie brygady, której dowództwo wbrew polityce Piłsudskiego — stałe było zbyt uległe komendzie austriackiej i zamała — w porównaniu zwłaszcza z brygadą pierwszą Piłsudskiego — podkreślało niezależność brygady i jej kierunek niepodległościowy. Słowa „K. Z.” są tembardziej interesujące, że przecież cała endecja z korzeniami tkwiła przed wojną i podczas wojny i nawet jeszcze po wojnie w bałwochwalcem uwielbieniu matuszki Rosji i wybitnie wspierała tego z kolei zaborcę.

Następnie „K. Z.” pisze, że dopiero zbrojny protest karpackiej brygady legionów nadał wszystkim próbom tworzenia polskiej siły zbrojnej nowy kierunek. I tu „K. Z.” minął się tragicznie z prawdą, którą należy ujawnić.

Po pierwsze — w momencie, gdy gen. Haller porzucił okopy austriackie i poszedł na Ukrainę, nie było już legionów, nie było też karpaczej brygady, a temsamem nie było jej zbrojnego protestu. Był tylko polski korpus posiłkowy, jeden z wielu korpusów austriackich, utworzony przez bezmyślną, tępa orientację austriacką i przez naiwność naczelnej komendy austriackiej.

Po drugie — kierunek nowy (jeśli wogóle był on nowym u Pił-

sudskiego) w tworzeniu polskiej siły zbrojnej zaczął się już wcześniej. Zaczął się wtedy, gdy carska Rosja legła pod ciosem kłeski wojennej i wewnętrznej rewolucji i gdy Piłsudski, zwróciwszy legjony frontem przeciw Niemcom i Austriakom, zakazał legjonistom złożenia przysięgi wierności dla cesarza Niemiec i Austrii, gdy na tle kryzysu, w ten sposób powstałego, legjony zostały rozwiązane, Piłsudski poszedł do więzienia do Magdeburga, a wysiłek tworzenia kadr armji narodowej skierowany został na konspiracyjną robotę P. O. W. To był moment przełomu.

Tragedja polskiego korpusu posiłkowego byłaby nie doszła do skutku, gdyby wierność dla Austrii nie była nakazała niektórym filo-austriackim polakom tworzenie niepotrzebnej już w owym czasie na froncie austriackim formacji zbrojnej naby-polskiej. Przykre w tym momencie było to, że trzeba było aż tak niemilosierznego policzka, w twarz każdego polaka wymierzonego przez rządy austriackie i niemieckie, jak traktat brzeski, by przekonać polski korpus posiłkowy oraz jego duchowych i taktycznych wodzów o beznadziejności jego ideologii, o ile wogóle jaka była, i poznać rzeczywistość polską taką, jaką była ona w istocie po upadku caratu.

Twierdzi dalej „K. Z.”, że dopiero armja polska utworzona we Francji była armją narodową i niezależną.

Tu już nie gen. Hallera, ale całą Polskę obraża „Kurjer Zachodni”. To już zakrawa na poniewieranie, w imię podejrzanych interesów partji i obwiepolskich wyczynów pana Dmowskiego, całą Polskę, całym tym zbiorowym wysiłkiem cywilnym i wojskowym społeczeństwa, jaki z chaosu trójzaborowego two-

rzył z ziem polskich jednolite państwo polskie.

Wypada tu stwierdzić jaknajmocniej, że w momencie skompletowania dywizyj polskich we Francji istniało już dawno na ziemiach polskich suwerenne państwo polskie z niezależnym polskim rządem i własnym naczelnikiem państwa na czele, że w tym czasie polskie, naprawdę niezależne i niepodległe wojsko broniło już od szeregu miesięcy skutecznie, choć z bohaterским trudem, granic odrodzonego własnego państwa, że prawdziwa armja narodowa w okresie istnienia niepodległego państwa może tylko od własnego rządu zależeć, a armją taką były tylko wojska znajdujące się w Polsce i że tak bardzo przez „K. Z.” podkreślana „niezależność” armji polskiej we Francji w rzeczywistości nie istniała, jako że zależała ona bezpośrednio, czy pośrednio, od rządu francuskiego i od czynników międzynarodowych, które powróciły do Polski — z przesłanką bynajmniej nie narodowych polskich — opóźniły do wiosny 1919 roku mimo, że odrodzone państwo polskie tak bardzo jej u siebie już w 1918 roku potrzebowało.

Gen. Haller na wszystkich swych stanowiskach odegrał rolę, dzięki której przejdzie do historii polskiej siły zbrojnej. Ale przejdzie takim, jakim był w istocie, a nie takim, jakim go robią nieudolnie pseudo-historycy endeccy.

I to są myśli społeczeństwa zagłębiowskiego miłującego istotną prawdę. Społeczeństwo przyjazdem generała całe było uradowane. Ale to samo społeczeństwo smuci się, gdy widzi, jak dookoła jego wizyty roztacza się sieć polityczno-partyjnej intrygi, jak zatapia się postać „blekitnego generała” w steku nonsensownych kłamstw i bzdur.

R....t.

Miljon zł. pożyczki na połączenia kanalizacyjno-wodociągowe otrzy nają właściciele nieruchomości m. Kielc.

BZDURY PÓŁTYGODNIÓWEK KIELECKICH O BUDOWIE GAZOWNI W KIELCACH. — GAZ PRODUKOWAĆ BĘDZIE KAŻDY OBYWATEL KIELC Z MASZYNY DOSTARCZONEJ Z „LUDWIKOWA”.

Niedawno donosiliśmy o zastosowaniu przez magistrat przymusu połączeń kanalizacyjno-wodociagowych. Właściciele nieruchomości, których domy nie zostały jeszcze połączone z siecią kanalizacyjno-wodociagową miejską i nie korzystają z wody, muszą od dn. 16 września br. opłacać po zł. 1.44 miesięcznie za wodę od każdego lokatora.

Zarządzenie to, wywołało wśród właścicieli nieruchomości wzmógłny ruch, który odezwały przedsiębiorstwa kanalizacyjno-wodociagowe w mieście oraz niezadowolenie i utyskiwanie na magistrat za zastosowanie tak daleko idących represyj. Magistrat, rozumiejąc w chwili obecnej ciężkie położenie kamieniczników i chcąc ulżyć ich doli, postanowił przeznaczyć miljon złotych, który w najbliższych dniach otrzyma od elektrowni z tytułu przedłużenia prawa ewentualnego wykupu — na pożyczkę dla właścicieli nieruchomości, która zużyta będzie całkowicie na połączenia kanalizacyjno-wodociagowe.

Sprawa ta, będzie jeszcze tematem obrad rady miejskiej, która zwołana zostanie w najbliższych dniach.

***

Rewelacje jakie ukazały się na łamach półtygodniówek kieleckich o mającej powstać wkrótce gazowni w Kielcach, okazały się wierutnym kłamstwem.

Pisma w zdecydowanej formie podały, że już w najbliższych dniach nastąpi realizacja budowy gazowni, a z gazu korzystać będą mieszkańcy jeszcze w bieżącym roku. Jedno z pism podało nawet, że gazownię buduje magistrat za miljon złotych, otrzymanych od elektrowni, gdy tymczasem miljon nie wpłynął jeszcze do kasy miejskiej i ma już inne przeznaczenie.

Obecnie ze sfer przemysłowych, dobrze poinformowanych, uzyskaliśmy informacje co do rzekomej budowy gazowni, które jednocześnie dyskredytują stanowisko półtygodniówek kieleckich w oczach miejscowego społeczeństwa.

Z uzyskanych przez nas informacyj wynika, że w najbliższych tygodniach fabryka „Ludwików” w Kielcach, ma zamiar wypuścić na rynek maszynki spirytusowe wytwarzające gaz do gotowania. Gaz ten widocznie, tak bardzo podzielał na jednego z wydawców, że na łamach swego pisma wybudował gazownię za pieniądze tow. belgijskiego przez magistrat.

KRONIKA KALENDARYK.

Dziś: Michała Arch.
Jutro: Zafji i H.
Wschód słońca: 5.38
Zachód słońca: 5.24.

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 29 września.

11.58. Sygnal czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Plyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Piosenki w wyk. chóru Warsa 15.50. Kom. LOPP. 15.35. Plyty. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Wśród księżek. 17.00. Koncert solistów. 18.00. Polska flota handlowa. 18.20. Muzyka salonowa. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zach. do Hod. koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Kom. roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Polska muz. tan. W przerwie kwadras lit. 21.20. Słuch. p. t. Przy telefonii. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojskowej St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka taneczna.

WARSZAWA.

Piątek, 30 września.

11.58. Sygnal czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Plyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Plyty. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Odczyt z Krak. 17.00. Muzyka salonowa. 18.00. Odczyt ze Lwowa. 18.20. Muzyka tan. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Przegląd roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Pogad. muz. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warszawskiej. 22.30. Dod. do Pras. Dz. Radj. 22.35. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Czwartek, 29 września.

11.58. Sygnal czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. z Warsz. 12.20. Plyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45. Plyty. 14.00. Kom. gospod. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Intermezzo muz. 15.30. Kom. LOPP. z Warsz. 15.35. Plyty. 16.40. Tr. z Warsz. 19.10. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Kom. harcerskie. 19.35. Pras. Dz. Radj. z Warszawy. 19.45. Kłeska bezrobocia a higiena. 20.00. Tr. z Warsz. 22.00. Program na dz. nast. 22.05. Tr. z Warsz.

—00—

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

„Wesele na Górnym Śląsku” barwne widowisko regionalne pióra prof. St. Li gonia ukaże się na naszej scenie dwukrotnie w niedzielę, dnia 2 października, ka o godz. 4 popoł. i 8 wiecz. Śląski teatr ludowy po występach w Sosnowcu wyjeżdża na tournée do Czechosłowacji. Ceny miejsc od 80 gr. do 2.99 zł. Przesprzedaż biletów u p. Czechowskiego.

Zespół baletkowy ks. Gargarinowej, który ostatnio odniósł kolosalny sukces na naszej scenie, wzbogacony przybyłym z zagranicy chórem kół — czerkiesów (razem bierze udział 18 osób) wystąpi w czwartek 6 października o godz. 8.30 wiecz. w oryginalnych kostiumach z całkowicie zmienionym programem.

—00—

OGÓLNA.

(o) Właściciele nieruchomości wobec projektu podatku obywatelskiego. Zarząd związku zrzeszeń własności nieruchomości miejskiej w Polsce, złożył przesowi rady ministrów, ministrowi skarbu, komitetowi ekonomicznemu rady ministrów, oraz komisji uzdrowienia gospodarki komunalnej jednobrzmiący memoriał w sprawie nieobciążania właścicieli nieruchomości wymiarem i poborem projektowanego powszechnego podatku obywatelskiego, jak również odpowiedzialnością z tytułu ściągania tego podatku.

(o) Zniżka cen tytoniu. W kołach kupieckich spodziewają się ogłoszenia w dniach najbliższych zarządzenie ministra skarbu o obniżeniu cen wyrobów monopolu tytoniowego. Zniżka cen ma wynosić około 20 proc.

(o) Podatki od gruntów kościelnych. Na zapytania urzędów gminnych władze wyjaśniły, że grunta, będące w użytkowaniu duchowieństwa, wolne są od podatku państwowego. Natomiast gminy mają prawo nakładać i ściągać z gruntów kościelnych t. zw. podatek wyrównawczy na rzecz gmin wiejskich.

A jednak...
**PASZTECIARNIA
P. MICHAŁOWSKIEGO**
Kielce, Duża 10 — wydaje najtaniej: — najsmaczniejsze: śniadania, obiady i kolacje.
Pamiętajcie! Pasztecziarnia P. Michałowskiego, Duża 10.

Z KIELC.

Zjazd bibliotekarzy z Zagłębia w Czeladzi.

(k) Rabunek w lesie. Miernik Flo. rentyny, zam. we wsi Jazioro, gm. Słupia Nowa, pow. kieleckiego, zameldowała na posterunku p. p. w Suchedniowie, że gdy przechodziła przez las pomiędzy wsiami Wzdólem a Miechowem, zatrzymał ją nieznany osobnik, który zabrał jej przemocą pantofle damskie i chustkę, ogólnej wart. 20 zł., poczem zbiegł do lasu.

(k) Strzał do weselników. Nieznany osobnik, ukryty w łące przydrożnym na polu pod wsią Napeków, gm. Bieliny, pow. kieleckiego, strzelił do powracających z wesela w Cielmowicach do Ciszewa furmanką uczestników wesela, raniąc strutem w czoło Bednarskiego K. i wierzając, mieszkańca wsi Ciszew, które- go odwieziono do szpitala w Kielcach.

(k) Spłonął młyn wodny i tartak. Onegdaj we wsi Poreby, gm. Oleszno, pow. włoszczowskiego, wybuchł pożar, który strawił młyn wodny drewniany, tartak jednogatrowy, młóckarnię, sieczkarnię, warsztat stolarski wraz z narzędziami i stodołę wraz ze zbożem. Poszkodowany Jan Maszczyński, o- blicza straty na 26.705 zł.

Przyczyny pożaru nie zdołano usta-
wić.

Z SOSNOWCA.

(s) Konferencja kierowników szkół powszechnych. Jutro o godz. 9-jej rano w lokalu szkoły powszechnej nr. 3 w Będzinie odbędzie się rejonowa konfe- rencja kierowników szkół powszech- nych.

Konferencji przewodniczyć będzie inspektor szkolny Luchowice.

(s) Akademia ku czci ś. p. prez. M. Mościckiej. Staraniem związku pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu odbę- dzie się dziś o g. 6 w. w sali teatru miejskiego akademja ku czci ś. p. prez. Michaliny Mościckiej.

Program akademji zapowiada: refe- rat prof. Masalskiej i uczenicy gi- mnazjum im. Plater oraz popisy chóru i orkiestry.

Wejście na akademję bezpłatne.

(s) Miesięczne informacyjne zebra- nie członków zw. podof. rez. koła So- snowice odbędzie się dnia 1 paździer- nika o godzinie 17.30 w lokalu koła, przy ul. Teatralnej.

Zbiórka członków wyjeżdżających na poświęcenie sztandaru koła w Da- browie dnia 2 października br. o go- dzinie 8.30 rano na dworcu w Sosnowcu.

(s) Z centralnej targowicy w Mysło- wicach. Na centralną targowicę w My- słowicach spędzono w dniach od 20 bm. do 26 bm. 1177 s. bydła, 2227 świń, 264 cie- lat i 21 owiec. Razem 3687 sztuk zwie- rzząt.

Płacono za 1 kg. żywej wagi ceny (do- co targowica łącznie z kosztami handlo- wemi): bydło od 33 gr. — 85 gr., cielęta 50 gr. do 1 zł., owce 65 — 75 gr. świnię od 90 gr. — 1.50 zł.

Przebieg targu: spęd. duży, targ oży- wiony, tendencja słaba.

(s) Złodziej wszedł przez okno. Do mieszkania Józefa Bartosia, przy ul. Staropogońskiej 20 w Sosnowcu, dostał się przez okno nieznany złodziej i skradł kasetkę drewnianą, w której znajdowało się około 1000 zł. gotówka i kilka weksli.

W ub. niedzielę odbył się w Cze- ladzi zjazd bibliotekarzy z całego Zagłębia, którzy po zapoznaniu się z zabytkami miasta, ze stanem czy- telnictwa i bibliotek odbyli zebranie w lokalu domu ludowego na Sa- turnie.

Zebrani stwierdzili, iż czytelni- ctwo, stan i urządzenie bibliotek w Czeladzi przedstawia się naogół po- myślnie. Na wyróżnienie zasługuje biblioteka klubu urzędników i domu ludowego na Saturnie.

Biblioteka polskiej macierzy szkolnej w Czeladzi, mimo ciężkiego położenia finansowego i braku ja- kichkolwiek subwencji, rozwija się dość dobrze. Liczy bowiem 2150 to- mów i 165 czytelników.

Brak czytelni przy bibliotece jest poważną bolączką mieszkańców i tamuje jej rozwój. O wiele lepiej sytuowaną jest biblioteka domu lu-

dowego na Saturnie. Posiada dobrze oszklone szafy, 2400 tomów róż- nych dzieł, 100 czytelników oraz piękny lokal, który służy jednoczes- nie za czytelnię.

Najbogatszą pod każdym wzglę- dem jest biblioteka klubu urzędnik- ów na Saturnie, licząca 4000 to- mów i 80 czytelników. Czytelnia po- stawiona jest na wysokim poziomie.

Po referatach p. J. Czapl i p. Wł. Kowalskiego, na temat powsta- nia i historii domu ludowego, spra- wozdanie z ogólnego zjazdu w Wil- nie złożył prezes koła bibliotekarzy p. L. Nowak, podnosząc znaczenie czytelnictwa w społeczeństwie oraz ujednostajnienia prac we wszy- stkich bibliotekach w kraju.

W zebraniu wzięło udział 26 o- sób. Obradom przewodniczył p. L. Nowak z Dąbrowy, sekretarowała p. Wróblówna z Będzina.

Nadużycia w zw. rzemieślników żydowskich w Będzinie.

Do Szan. Redakcji „Expres Zagłębia“ w Sosnowcu.

W Nr. 264, z dnia 25 b. m. pod nagłówkiem „Nadużycia w związku rzemieślników żydów w Będzinie“, czytamy między innymi:

„Po serii złodziei i opryszków wsunął się na salę oskarżonych pre- zes związku rzemieślników żydow- skich p. Efroim Klajman, za nim zaś jego prawa ręka „sekretarz“ Er- lich Icek-Majer, i że „prezes zwią- zku p. Efroim Klajman został ska- zany na 6 miesięcy“.

Wyjaśniamy co następuje:

1) p. Efroim Klajman nigdy pre- zesem związku rzemieślników ży- dów nie był, ani też sekretarzem Icek-Majer Erlich;

2) natomiast prawdą jest, że p. Efroim Klajman, był płatnym kie- rownikiem związku i 11 maja 1931

roku, został decyzją zarządu ówczes- nego wydalony i zawieszony w czyn- nościach aż do ogólnego zebrania członków za popełnione nadużycia, za które został oddany do proku- ratorji przy sądzie okręgowym w Sosnowcu i na najbliższym zebraniu członków, odbytem w dniu 1.9. 1931 r. uchwała zarządu została za- akceptowana i p. Efroima Klajma- na ze związku wykluczono.

Dodajemy, że po odejściu z na- szego związku p. Klajman stworzył związek rzemieślników pod nazwą „stowarzyszenie rzemieślników“ żyd. w Będzinie, przy ul. Modrze- jowskiej 83, które to stowarzyszenie z naszym związkiem w Będzinie, przy ul. Kollataja 45 jako oddz. cen- tralnego związku rzemieślników ży- dów w Polsce nie wspólnego niema.

Dziękując z góry kreślimy się Wiceprezes zw. (podpis nieczytelny).

W sprzeczce o tancerkę

14-LETNI TANCERZ ŁASKA ZABIŁ KOLEGĘ. KRWAWA ZABAWA W KORCZYŃIE, POW. KIELECKIEGO.

Onegdaj na zabawie tanecznej w Korczyńcu, pow. kieleckiego, wynikała sprzeczka o dziewczynę, pomiędzy Józe- fem Grzybowskiem, lat 14 i Stanisławem Walachem, lat 18 z Korczyńca.

Sprzeczka zamieniła się wkrótce w

krwawą bójkę, podczas której Grzybow- ski uderzył dwukrotnie łaską w czoło Walacha tak, że ten dnia następnego nie odzyskawszy przytomności zmarł. Grzybowskiego aresztowano i prze- kazano do dyspozycji władz sądowych.

KSAWERY MONTEPIN.

BRATOBÓJCA

Romans.

32.

Jednocześnie Ryszard Verniere usiadł na fotelu poza biurkiem, a Robert, zamiast usiąść stał przed nim — Pomówię z tobą szczerze, rzeki. Jestem zupełnie zrujnowany, bez wyjścia, bez środków. — Zona twoja przecież posiada jeszcze majątek. — Co zostaje jej, należy do Fi- lipa de Nayle, jej syna. — I nie chce, ażebyś sięgnął po kapitał, stanowiący o przyszłość jej dziecka. — Wiele zawiniłem względem niej. Nie ufa mi. — Daleki jestem od ganienia jej. Postępuje jak dobra matka. — Ryszardzie, nie jestem już mło- dym, starość się zbliża, i przysięgam ci, że już nastał dla mnie wiek rozu- mu. — Powinien był nastać przed dwu- dziesiętu laty! — To prawda. Ale po co mi wspo- minać to teraz? — Nie nie jest do powetowania... Nie możesz mi odmówić ani zdolno-

ści mechanika, ani talentu wyna- lazcy. — Nie zaprzeczam, ale jaki z nich zrobiłeś użytek oplakany?... Przekła- dałeś nad pracę rozpustę. — Dziś myślę o pracy i pracować chcę, lub w łeb sobie pałnę, bo nie chcę dłużej znosić upokorzeń w ży- ciu, lub wegetować na łasce żony... — I przychodzisz mnie prosić! — O pracę w twojej fabryce. Ryszard spojrział na brata przeni- kliwie, oczy w oczy, usiłując wyczy- tać jego myśli. — O posadę w mej fabryce? — powtórzył marszcząc brwi z wyraź- ną nieufnością. — Tak podchwycił żywo Robert. zatrudniasz wielu robotników, ob- stania napływają do ciebie bezustan- ku. Bezustanku wprowadzasz w wy- konanie nowe wynalazki. Pracujesz ponad siły, wyczerpujesz się, ponie- waż nie masz przy sobie osoby, zdolnej oszczędzić ci ciągłego nate- żenia umysłu, uzupełnić cię, kiedy cię znużenie przygniata, pomóc ci w twych pracach, dać nawet nowe pomysły, z których mógłbyś wycią- gnąć wielką część, dla podniesienia jeszcze renomy swej firmy... Dlacze- góż nie miałbym być, mój bracie, twoim potalnym współpracowni- kiem? — To niepodobna, odparł oschle Ryszard. Daremniebyś nalegał! Zmę-

czenie i wyczerpanie, o których wspominałeś przed chwilą, nie istnie- je... Ja nie potrzebuję nikogo. Nie chcę mieć przy sobie żadnego współ- pracownika, a zwłaszcza ciebie. — A cóż to za powód takiego wy- łączenia? — Są w mej fabryce roboty wy- nalazków, które mają doniosłość dla obrony kraju. Pojmujesz mnie? — Podejrzewasz wciąż, że gram podłą rolę agenta naszych wrogów? — Tak. Robert obruszył się z gniewem. Nie mógł opanować tego człowieka, dla którego patryjotyzm i podejrze- nia stanowiły puklerz, zabezpieczają- cy od wszelkiej rany. Wściekłość zawiedzionego nadziei uderzyła mu do głowy. — Więc odmawiasz mi chleba po- wszedniego? Ryszard odparł opryskliwie: — Czyżes mnie nie zrozumiał? Nie chcę wpuszczać do mego domu człowieka, którego obecność byłaby dla mnie przedmiotem ciągłych nie- pokojów. Człowieka, którego widok przypominałby mi przeszłość jego wstrętną. Pomimo jednak całego wstrętu, nie odmawiam ci przyjscia z pomocą. Dając mi pieniądze, za- gadał Robert żywo. — Kto ci mówi o pieniądzach? Gdybym ci je dał dziś, zalotnice i szulernie zabrałyby ci je jutro!

(s) Z działalności stow. św. Wincente- go a Paulo. W dniu 25 bm. odbyło się w Miłowicach zebranie t. wa pań miło- sierdzia św. Wincentego a Paulo, na którym była rozpatrywana działalność stowarzyszenia od 1. I. do 1. 9. br.

W czasie tym wydano 1768 i pół litra mleka, 23 sztuki odzieży, bielizny 18 sztuk, obuwia 8 par, lekarstw na sumę 91 zł. 06 gr. Niezależnie od tego stow- arzyszenie stale wspiera 19 rodzin.

Pracując w myśl patrona swego sto- warzyszenia, panie miłosierdzia na swym terenie rozwijają również gorli- wą działalność duchową, czego dowo- dem jest ochrzzczenie 9 dzieci.

W toku dyskusji postanowiono zwró- cić się z gorącym apelem do miejsc- owego społeczeństwa o przyjęcie stowa- rzyszeniu z pomocą w zaopatrzeniu bie- dnych, pozostających pod opieką pań miłosierdzia, w odzież i ziemniaki na zimą.

(s) Szumowiny hulają w ogródku obok teatru. W ogródku koło teatru w So- snowcu, od dłuższego czasu urządzają sobie różnego rodzaju szumowiny ze- brania, które często kończą się gorszą- cemi scenami.

W związku z tem miejska straż o- gniowa otrzymała polecenie pilnowa- nia porządku i nie dopuszczania do prze- bywania w ogródku podejrzanych o- sobników.

Wezoraj popołudniu zebrała się w ogródku łobuzeria, to też strażacy po- czeli ich wypraszać, tłumacząc, że nie- jest to miejsce odpowiednie do wywoły- wania gorszących awantur.

W odpowiedzi na to kilku osobni- ków poczęło grozić strażakom nożami. Przy pomocy policji zostali oni schwy- tani i osadzeni w areszcie.

(s) Dobra służąca... Mangiel Bela, zam. przy ul. Małachowskiego 12 w So- snowcu, okradziona została przez obsłu- gaczkę nieznanego nazwiska. Obsłu- gaczka skradła Beli zegarek, wart. 40 złotych.

(s) Znow skradziono rowery. Piotro- wi Tomczykowi, zam. przy ul. Nowo- pogońskiej 16 w Sosnowcu, skradziono rower, wart. 150 zł.

— W. Kotowi, zam. w Sosnowcu skradziono rower, wart. 90 zł.

Z BĘDZINA.

(b) Miejski komitet LOPP. w Będzi- nie. Ta droga zawiadania wszystkich instruktorów O. P. G. II i III kategorii, którzy ukończyli kursy O. P. G. Będzińskiego komitetu LOPP., że w dniu 30 września rb. o godzinie 18-tej, w sali posiedzeń sejmiku będzińskiego (Bę- dzin, Sączewskiego 17, starostwo) odbę- dzie się powtórzenie zasad z obrony przeciwgazowej, pod kierownictwem in- spektora okręgowego OPG. p. Dziob- nia.

Stawiennictwo wszystkich instrukt- ów nieodzowne.

Dr. J. KOST

b. asystent Prof. Josepha w Berlinie
Bezoperacyjne leczenie zylaków
i hemoroidów.
KATOWICE, ulica Mińska Nr. 2.
W piątki i soboty ord. od 2-4.

Zresztą pieniądze, które zarabiam, należą do mej córki. — To wytłumacz mi lepiej, bo doprawdy nie nie rozumiem. — Wielka firma w New Yorku prosi mnie, ażeby jej przysłał in- żyniera mechanika bardzo zdolnego, za którego zdolności mógłbym zarę- czyć. Czy chcesz pojechać do New Yorku? — Proponujesz mi tę podróż? — Tak! Wynagrodzenie roczne będzie pięć tysięcy dolarów, czyli dwadzieścia pięć tysięcy franków, a po dwóch latach jeszcze tantiemy piętnaście procent od zysków. — Tem lepiej dlatych, którzy z tego skorzystają! rzekł oschle Ro- bert, ja nie pojedam do New Yorku. — A dlaczego nie pojedziesz do New Yorku? zapytał Ryszard now- stając. — Bo nie chcę się wynarodwić. — Więc ty odrzucasz propozycję tak wspaniałą? — Zona nie chciałaby tam ze mną pojechać, a ja nie chcę jej opusz- czać. — To ja nie mogę dla ciebie uczynić. — Nie! wyrzekł Robert z gory- czą, tylko wyprawić mnie za morza, ażeby się pozbyć mnie, bo mnie nie- nawidzisz!

Wychowanie fizyczne w pow. będzińskim.

Rada powiatowa wychowania fizycznego w Będzinie rozpoczęła z nowym rokiem szkolnym akcję szkolenia młodzieży wiejskiej na polu sportowym.

Akcję rozpoczęto od szczegółowych lustracji placówek wych. fizycznego, w obecności zebranych rodziców młodzieży wiejskiej.

Pierwsze takie zebranie odbyło się w ubiegłą niedzielę w gminie ożarówieckiej.

Tapk^owice. Na zebranie przyszło stu gospodarzy oraz młodzież W. F. Zebraniu przewodniczył sekretarz gminy P. Jędrzejczyk. Referat o potrzebie organizacji W. F. i zagadnieniach aktualnych wygłosił porucznik rezerwy Wł. Mazur, referat fachowy wygłosił komendant W. F. porucznik Nowakowski. Po dyskusyjnym zebraniu młodzież wiejska zgromadziła się na podwórzu szkolnym, gdzie nastąpił raport i przegląd oddziału W. F. drugiego rocznika.

Ożarówie. W Ożarówicach wzięło udział w zebraniu około 150 rolników i młodzieży. Przewodniczył kier. szkoły p. Jaworowski. Zebranie odbyło się w nowowbudowanej remizie straży ochotniczej. Podobnie jak w Tapkowicach, obydwaj członkowie rady pow. W. F. wygłosili referaty dyskusyjne, po czym nastąpił przegląd oddziału W. F.

Gmina ożarówiecka, choć jest najbardziej wysunięta na północ powiatu i ma niezbyt dogodną komunikację, jednak należy do bardzo wysoko postawionych gmin wiejskich. Wszystkie trzy wsie jak Sączów, Ożarówie, Tapkowiece budują szkoły. Sączów stawia gmach piętrowy, Tapkowiece budynek na pięcioklasową szkołę, Ożarówie zaś pomieściło część klas w remizie strażackiej.

Wsie te przeprowadziły także komasację gruntów. Dogodne szosy, łączą gminę z Siewierzem i Górnym Śląskiem. W projekcie jest budowa nowej drogi bitych od szosy wojewódzkiej do wsi Ożarówie. Duchowieństwo, nauczycielstwo i urząd gminny stanowią zespół kulturalny, współpracujący wybitnie z ludnością. Większość ludności zajmuje się

Z DĄBROWY.

13-LETNI CHŁOPIEC POD KOŁAMI MOTOCYKLU W ZAGÓRZU.

Onegdaj na ulicy Miraszewskich w Zagórzcu przejechany został przez motocyklistę, 13-letni Antoni Cembrzyński, zam. przy ul. Wiejskiej 20 w Zagórzcu.

Cembrzyński, padając twarzą na bruk jezdni doznał silnego wstrząsu mózgu i potłuczenia prawej nogi. Przewieziono go w stanie b. ciężkim do szpitala, gdzie walczył ze śmiercią.

Motocyklista po wypadku uciekł, pozostawiając Cembrzyńskiego na drodze.

W toku dochodzenia policja jednak ustaliła nazwisko motocyklisty, jest nim Józef Jantoch, zam. przy ul. Będzińskiej 27 w Sosnowcu.

— 000 —

(d) Akademia ku czci śp. prez. M. Mościckiej. Staraniem związku pracy obywatelskiej kobiet w Dąbrowie odbędzie się dziś w sali rezerwy urzędu sta akademja żałobna, ku czci śp. prez. Michałiny Mościckiej.

W akademji weźmie udział zespół instrumentalny tow. muzycznego w Dąbrowie.

Początek akademji o godz. 7.30 wieczorem.

(d) Propagandowy dzień ogrodnictwa w Strzemieszycach. Towarzystwo miłośników ogrodnictwa w Strzemieszycach urządza dnia 30 bm., w sali kina „Paw“, propagandowy dzień ogrodnictwa. Wyświetlany będzie film propagandowy pt. „W krainie słońca“ oraz zostanie wygłoszony odczyt. Początek wyświetlania filmu o godz. 6-ej wiecz.

(d) Robotnicy huty szkła w Strzemieszycach wrócili do pracy. Onegdaj w hucie szkła w Strzemieszycach wybuchł strajk robotników. Powodem strajku było wymówienie pracy 140 robotnikom z powodu przeprowadzenia remontu pieców.

Wczoraj, po pertraktacjach zarząd huty cofnął wymówienie, wobec czego robotnicy wrócili do pracy.

rolnictwem, część zaś pracuje po fabrykach w Zagłębiu, lub na Górnym Śląsku. Gazety dopływają do wsi w dostatecznej ilości.

Z placówek kulturalnych są tu strażnice ogniowe, świetlice, biblioteki, jedno przedszkole, koła gospodyń wiejskich, koła młodzieży i kółka rolnicze. Przy strażach są orkiestry. Przystosowanie wojskowe liczy w każdej wsi od 20 do 30 członków drugiego stopnia. Przy ko-

łach młodzieży stworzono chóry. Do wybitnych działaczy wiejskich, poza nauczycielstwem z kierownikami na czele należy ks. dziekan Łapiński.

Powiatowy zarząd strzelca zamierza w jesieni, własnym nakładem, obsadzić w gminie ożarówieckiej jedną z dróg drzewami użytecznymi. Ogromna większość włościan, a przede wszystkim młodzież rolnicza, garnie się chętnie do oświaty.

Cenne wykopaliska pod Strzemieszycami.

DELEGACI KRAKOWSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI BADAJA GROBOWCE I URNY.

Jak to już donosiliśmy, w czasie wybierania piasku pod Strzemieszycami na podszkawkę dla kopalni Reden w Dąbrowie natrafiono na grobowiec, w którym znaleziono urnę i szkielet człowieka. W parę dni później znów odkopano kości ludzkie, a ostatnio w grobowcu t. zw. skrzynkowym znaleziono szkielet ludzki i dużą urnę.

Z polecenia dyrekcji kopalni wykopaliska te zabezpieczono i jednocześnie zawiadomiono krakowską akademię umiejętności, aby zechciała przysłać na miejsce swego delegata.

W dniu wczorajszym przybył do Dąbrowy delegat akademji profesor archeologii uniwersytetu krakowskiego dr. Łoziński wraz z asysten-

tem swym dr. Jaruga.

Już po powierzchownych oględzinach wykopalisk na miejscu prof. Łoziński orzekł, że do odkrycia tego przywiązuje dużą wagę i że niewątpliwie wykopaliska te przedstawiają cenną wartość.

Jednocześnie prowadzone pod osobistym kierunkiem prof. Łozińskiego dalsze poszukiwania doprowadziły do odkopania jeszcze jednej grobowca, w którym znajdowała się urna i dwa szkielety ludzkie. Odkopana ostatnio urna jest znacznie mniejsza od poprzednich. Wczoraj wieczorem prof. Łoziński odjechał do Krakowa, obiecując jednak powrócić do Strzemieszyc i prowadzić nadal pracę nad wykopaliskami.

Mieszkaniec grobu na cmentarzu w Gołonogu okazał się umysłowo chorym

Przed kilku dniami donosiliśmy o zatrzymaniu bezrobotnego, stałego mieszkańca Kutna, niejakiego Pędzińskiego, który obrał sobie za miejsce spoczynku groby rodziny Torbusów na cmentarzu w Gołonogu.

Pędziński całe dnie wataśzał się po Zagłębiu, na noc zaś wracał na cmentarz, by spokojnie przespać się w trumnie, z której uprzednio usunął części szkieletu ludzkiego.

Aresztowany Pędziński z całym spokojem, oświadczył policji, że do Zagłębia przybył w poszukiwaniu pracy, a nie mając dachu nad

głową zamieszkał na cmentarzu. Jednocześnie dziwak ten stwierdził, że w grobie mieszało mu się zupełnie dobrze, i wcale go nie raziło.

Pędziński przekazany został do dyspozycji sędziego śledczego, który go poddał powtórnemu badaniu, a jednocześnie widząc, że jest to człowiek nie spełniający rozumem polecił go zbadać lekarzom.

Po zbadaniu, lekarze orzekli, że Pędziński jest rzeczywiście chory umysłowo, wobec czego sędzia śledczy polecił zwolnić go z aresztu.

Epilog nowej bójki wycieczkowiczów pod Ojcowem przed sądem okręgowym w Sosnowcu.

Epilog krwawej bójki między wycieczkowiczami pod Ojcowem rozegrał się wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu.

Przez las w Ojcowie przejeżdżały w przeciwnych kierunkach dwie furmanki pełne wycieczkowiczów. Mijając się, wozy zaczęły się wzajemnie bić się woźniców batami. Po wyczerpaniu wzywków i przekleństw, pasażerowie obydwóch stron zaczęli zachęcać się do bójki, która zawrzała powoli w całej pełni.

Zapał okładających się pięściami, kamieniami i co wpadło pod rękę ostudził dopiero widok pierwszej o-

fiary bójki, przedsiębiorcy budowlanego z Grodziska Jana Mosura, który ugodzony kamieniem, padł na szosę z rozplataną czaszką.

O sile uderzenia świadczy fakt, że Mosur przewieziony do szpitala przez 20 dni w nieprzytomnym stanie walczył ze śmiercią, w końcu wyzdrowiał, lecz został kaleką.

Sprawę bestjałskiego okaleczenia Mosura, 22-letniego Wincentego Dąbrowskiego z pobliskiej wioski Bębla, osadzono w areszcie.

Za swój czyn Dąbrowski odsiedzi z wyroku sądu 6 miesięcy w więzieniu i zapłaci wysokie odszkodowanie.

Zamiast blondynek i brunetek -- fioletowo-błękitno i zielonowłose eleganki.

W Londynie otwarto obecnie wielką wystawę fryzjerską na której demonstrowano nowe w naturze do tychczas nieznanne barwy włosów.

Oczywiście barwy te są uzyskane sztucznie i mają być lansowane jako najświeższy

„krzyk“ mody niewieściej.

A zatem w ciągu tegorocznej zimy — panie mają ukazywać się z włosami umalowanymi na kolor błękitno — ostrygowy, stalowo - fioletowy i trawiasty.

O ileby się ta moda przyjęła — blondynki, szatynki i rude musiałyby ustąpić miejsca — niewiastom

błękitno - fioletowa i zielono - wlosnym.

Statystyka przeprowadzona z okazji otwarcia londyńskiej wystawy fryzjerskiej wykazuje, że w Anglii jest przeszło 30 tysięcy fryzjerów i że kobiety brytyjskie wydają więcej aniżeli 3 milj. funtów szterlingów na pielęgnację swych włosów.

SPRAWA AUTOBUSÓW LINJI BĘDZIN — GRODZIEC — WOJKOWICE KOMORNE.

Od jednego z naszych czytelników z Grodzca otrzymaliśmy list, w którym donosi nam o skandalicznych stosunkach, panujących na linii autobusowej Będzin—Grodzciec—Wojkowie Komorne.

Linja ta obsługiwana jest przez kilka autobusów, które jednakże nie kursują regularnie. Rozkłady jazdy, przyjęte wszędzie nie obowiązują tutaj wcale, skutkiem tego, chcąc dostać się na czas do Będzina, Grodzca, czy Wojkowie Komornych trzeba kurs ten odbywać pieszo. Większość podróżujących to ludzie pracy, którym zależy na tem, by dostać się na czas do swoich zajęć.

Czas już najwyższy, aby władze wejrzały w tę sprawę i zmusiły właścicieli autobusów do przestrzegania rozkładów jazdy.

Z ZAWIERCIA.

(z) Niewyczerpany kredyt budowlany. W kwietniu br. bank gospodarstwa krajowego przyznał miastu kredyt budowlany w wysokości 60.000 zł. na budowę domków drewnianych. Do tej pory zgłosiło się o pożyczkę tylko trzech kandydatów, na łączną sumę zł. 9.600, wobec czego reszta kredytu do tej pory nie została wyczerpana.

W tych dniach B. G. K. nadesłał do magistratu zapytanie czy niema dalszych reflektantów na pożyczkę na budowę domków drewnianych. W związku z powyższym w najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie komitetu budowy miasta. W razie niezgłoszenia się dalszych reflektantów na budowę domków drewnianych, prawdopodobnie magistrat wystąpi do banku gospodarstwa krajowego z wnioskiem o przeznaczenie reszty kredytu na dokończenie domów murowanych. Właściciele rozpoczętych domków murowanych winni przeto zgłaszać się w tej sprawie do wydziału budowlanego magistratu m. Zawiercia.

Zaznaczyć należy, że o ileby przyznany miastu kredyt w roku bieżącym nie był wyczerpany, to może to być pretekstem do nieprzyznania podobnego kredytu w roku przyszłym, a byłaby to wielka strata nie tylko dla miasta, ale i dla chcących się budować.

(z) Zakończenie roku szkolnego. W niedzielę dnia 2 października br. w Koziegłowach odbędzie się zakończenie roku szkolnego w powiatowej szkole rolniczej żeńskiej.

(z) Siewierz ku czci bohaterów i żołnierzy. W dniu 21 bm. odbyło się w Siewierzu, staraniem miejscowego koła LOPP, żałobne nabożeństwo na duszę tragicznie zmarłych naszych żołnierzy ś. p. por. Zwirki i ś. p. inż. Wigury. W nabożeństwie wzięły udział m. in. miejscowe organizacje i szkoła. Przemówienie, poświęcone pamięci zmarłych, żołnierzy, wygłosił, podkreślając ich poświęcenie i bohaterstwo, proboszcz ks. kan. Szepek.

(z) Kradzieże. Witold Sawicki (Towarowa 28) zameldował w policji o dokonywaniu u niego systematycznej kradzieży kur, wartości 180 zł. O kradzież tę poszkodowany podejrzewa Mieczysława Kunstrę (Brońska).

Z OLKUSZA.

(ol) Osobiste. Powrócił z ewieżeń wojskowych wiecimirz m. Olkusz p. Zbieg i objął urzędowanie.

(ol) Akademja żałobna. Dzisiaj (29 bm.) w sali kina „Orzeł“, staraniem związku pracy obywatelskiej kobiet w Olkuziu, odbędzie się akademja żałobna, ku uczczeniu śp. prezydentowej Mościckiej, z następującym programem: referat p. W. Tarchalskiej, śpiew p. H. Czechowskiej (akompanjament p. Kardaszewskiego), popis orkiestry papierowej „Kluze“ pod batutą u. Sosnowca.

(ol) Akcja przeciwpożarowa. W tych dniach lotna komisja przeciwpożarowa w składzie st. instruktora p. N. Kalkowskiego z Olkusza, prezesa straży Szytka i naczelnika Szostka z Betkowie, gm. Cianowice, naczelnika Kołodziejczyka z Bębla i sołtysa Synowskiego z Czajowic, gm. Cianowice, dokonała przeglądu strychów i kominów we wsi Czajowice. We wszystkich prawie domach stwierdzono brak bezpieczeństwa, bądź to przez nagromadzone na strychach domów materiały łatwopalne, bądź też wskutek złego stanu kominów. Niektórych gospodarzy połączono do odpowiedzialności karnej.

(ol) 160 kg. błyszczu ołowiu z kopalni „Ulisses“. Onegdajszego nocy policja olkuska zatrzymała ładunek 160 kg. błyszczu ołowiu, wydobytego nielegalnie z kopalni rudy „Ulisses“, należącej do franko - polskiego towarzystwa pod Bolesławiem. Zatrzymani furman z ładunkiem w Olkuziu: Jan Kaliwoda z Bolesławia i Stefan Wójcik z Ujkowa Starego pod Bolesławiem, oświadczyli, że błyszcz ołowiu wieźli do Chranowa celem sprzedaży handlarzom.

ZE SPORTU.

Możliwość rozpoczęcia pierwszej rundy spotkań o mistrzostwo kl. A.

Zagłębia na rok 1933 w bieżącym roku.

Za przykładem G. Śląska, gdzie obecnie odbywają się już spotkania piłkarskie o mistrzostwo na rok przyszły, Zagłębie zaczyna myśleć o zmianie dotychczasowego stanu rozgrywek. Chodzi tu przede wszystkim o drużyny klasy A, których jest na terenie Zagłębia dziesięć. Terminy wiosenne i letnie przeznaczone na te spotkania zmuszają kluby zagłębiowskie do rozgrywania spotkań w krótkich odstępach czasu. Odbija się to fatalnie na ogólnym bilansie drużyn.

Kierownicy klubów znają zgubne skutki obecnego stanu, to też na ostatnim zebraniu okręgu w Częstochowie p. Wolski (RKS „Zagłębie z Dąbrowy”) podał projekt rozpoczęcia pierwszej rundy rozgrywek o mistrzostwo kl. A Zagłębia na rok 1933, jeszcze w bieżącym roku.

Projekt ten został przez okręg przyjęty jednogłośnie.

Wprowadzenie tego projektu w życie zależy od PZPN, który musi wniosek zatwierdzić. Obecnie wniosek odpowiednio umotywowany wysłany został do Warszawy i w najbliższych dniach spodziewać się należy odpowiedzi.

Dodatnią stroną nowego projektu jest, to, że prowadzenie spotkań w miesiącach jesiennych jest więcej ułatwione przez znośną pogodę. Natomiast wczesną wiosną drużyny grają często brnąc po kolana w błocie. Wyniki tych spotkań nie są pełnowartościowe. Jak również to, że przy nowym projekcie rozpoczęcia spotkań o mistrzostwo kl. A na rok przyszły, w bieżącym roku, zmniejsza się przerwa zimowa. Wiadomo bowiem, że po ukończeniu rozgrywek o mistrzostwo, niektóre kluby w Zagłębiu wykazują mało aktywności.

Piłka nożna w Kielcach.

Ubiegła sobota i niedziela stały pod znakiem sensoryjnych rozgrywek. „Legja” (Warszawa) i „Hakoah” (Łódź), które gościły w Kielcach rozegrały kilka spotkań, wzbudzając wśród szerokiej sfer sportowych wielkie zainteresowanie.

„HAKOAH” (ŁÓDŹ) — „STRZELEC” KIELCE 3:1.

W tym samym dniu rozegrał „Hakoah” mecz ze „Strzelcem”.

Pierwsza połowa gry odznaczała się znaczną przewagą „Hakoahu”, który zdobył trzy bramki przez Kahana, Segala i Jakubowicza. Drugą połowę cechowała gra równomierna, z czego skorzystał „Strzelec” osiągając gola przez Orawca III.

Sędzia p. Trzaska, dobry.

„LEGJA” — WARSZAWA — 4 P. P. LEG. — KIELCE 5:1.

Dzień niedzielny wypełniły rozgrywki między „Legją” a „4 p. p. leg.” i rewanżowe zawody „Hakoah” — „Strzelec”.

„Legja”, osłabiona meczem sobotnim wykazała mniejsze tempo. Pierwsza połowa gry, pozostawiała całkowicie pod przewagą „Legji”, która wykorzystując sytuację osiągnęła 4 bramki. Drugą połowę cechowała gra równomierna.

Pierzak (4 p. p. leg.) pięknym strzałem osiągnął dla swoich barw honorowego gola.

Przy stanie 5:1 dla Legji sędzia odgwizduje zawody.

„HAKOAH” — ŁÓDŹ. — „STRZELEC” — KIELCE 3:1.

Rewanżowe spotkanie „Hakoahu” ze „Strzelcem” wykazało ambitną i prawie równomierną grę obu drużyn. „Hakoah” wystąpił z bramkarzami Ra poportem.

Pierwsza połowa, stała pod znakiem bezowocnych obustronnych ataków, dopiero przed samą przerwą wbił Jakubowicz z centry Segala pierwszą bramkę.

Silne tempo gry drugiej połowy doprowadziło do bezstannych faulów i rzutów wolnych, co niejednokrotnie wywołało oburzenie wśród publiczności.

Przy rezultacie 3:1 dla „Hakoahu”, sędzia p. Pozwet odgwizdał zawody.

„MAKKABI” — „KADINA” MIECHÓW 2:0.

W ub. niedzielę rozegrała tutejsza „Makkabi” zawody o mistrzostwo wszechświatowego związku „Makkabi” z „Kadina” (Miechów). Zawody zakończyły się zwycięstwem Makkabi w wysokości 2:0.

Bramki uzyskali Szajnfeld i H. Gold blum.

co odbija się fatalnie na kondycji i technice graczy.

Prawdopodobnie PZPN. zatwierdzi wnioski i w niedługim czasie boiska nasze zaroją się znów publicznością sportową, która z zainteresowaniem śledzić będzie przebieg spotkań mistrzowskich.

L.

LEGJA (WARSZAWA) — MAKKABI (ŁÓDŹ) 8:0.

W ub. sobotę rozegrała „Legja” zawody z „Makkabią”. Zasilona graczami ligowymi pokazała „Legja” grę o bardzo wysokim poziomie technicznym.

Sędzia p. chor. Pawelec.

ZAWODY PING-PONGOWE W CZELADZI.

Drużyna ping-pongowa czeladzkiej „Brynicy” odniosła świetne zwycięstwo nad drużyną uczniowskiego klubu w Grodźcu w stosunku 5:2 pkt.

Gra na wysokim poziomie, przyczem wyróżnili się goście Adamski i T. Lipczyk z gospodarzy B. Dziubek i Banaski.

„Barkochba” w spotkaniu z „Makkabi” z Dąbrowy przegrała w stosunku 3:2 pkt.

„TYDZIEŃ SPORTOWY” W CZELADZI.

Miejska komisja PW. i WF. w Czeldzi w dniach od 2 do 9 października br. organizuje wielki „Tydzień sportowy” w którym mogą wziąć udział sportowcy z całego Zagłębia i G. Śląska.

Program zawodów w dniu 2 października przewiduje następującą konkurencję. Bieg pań na przelaj, koszykówka, siatkówka, przedbiegi 400 metrów — rzut dyskiem, bieg 800 mtr. — skok w dal, rzut granatem, rzut oszczepem, bieg 1500 mtr. i sztafeta 4x1000 m.

Dnia 9 października odbędą się finały biegu 100 mtr., bieg kolarski 30 km., finał biegu 400 mtr. — rzut kulą, sztafeta olimpijska. Zawody prócz biegu pań i kolarskiego odbywać się będą na boisku tow. „Saturn”, począwszy od godziny 9 rano.

Miejska komisja dla zwycięzców ufundowała szereg nagród.

Zgłoszenia zawodników i drużyn przyjmuje do dnia 1 października sekretariat komisji — magistrat pokój nr. 2, tel. 45.

Wejście na boisko za opłatą 20 gr.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

FRYZJERSKIEGO pracownika poszukuje od zaraz, pierwszeństwo za ondulacją. Sosnowiec, Piłsudskiego 70. Chmielarski.

LOKALE

DO wynajęcia sklep, warsztat rzeźniczy z urządzeniem i mieszkanie w Zawierciu, Kupiecka 23. Wiadomość na miejscu.

DO wynajęcia pokój umeblowany z osobnym wejściem, używaniem telefonu. Wiadomość Kollataja 8 u Czarnochy.

3 POKOJOWE mieszkanie z kuchnią (św. elektr., zlew) do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 25.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia blisko tramwaju. Grochowa 4 u gospodara.

Kupno i sprzedaż

WAPNO

palone, grube, wysokowydajne polecają: Wapienniki „BRYNICA” w Ożeladzi, telefon 20.

WYPRZEDAŻ gwarantowanych drzewek owocowych, gruszy, jabłoni rolniczej cenie. Kaszyński, Zawiercie, Senatorska.

Różne

ZA długi żony mojej Stanisławy z Błochów Gryczkowej, nie odpowiadam i płacić nie będę, od dnia 24 września 1932 roku. Aleksander Gryczka, Dąbrowa.

PRACOWNIA gorsetów St. Chorzelskiej poleca pasy i biustonosze podług najnowszych fasonów paryskich. Sosnowiec, Piłsudskiego 142.

KINO
ZAGŁĘBIE
dawniej
kino teatr „Udziałowy”

DZIŚ!
Śpiewak Nieznany
w rolach głównych wybitny tenor LUCJAN MURATORE.
NADPROGRAM:
TYGODNIK „PARAMOUNTU”.
Wkrótce: „Moskwa bez maski”.

Dźwiękowe
KINO
MOMU
Aparatura dźwiękowa najnowszej konstrukcji.

Od czwartku 29 września do niedzieli 2-go października b. r. Największy superfilm świata według powieści L. Wallacea.
BEN HUR
Arcydzieło światowej sławy wobec którego błędna wszystkie dotychczas widziane.
W roli głównej RAMON NOWARRO.
ANONS: W niedzielę o godzinie 11 rano poranek dla młodzieży, w programie BEN HUR. Bilety 20 i 40 groszy.
NADPROGRAM! Nadzwyczajny dodatek dźwiękowy Ostatni lot śp. por. Żwirki. Historyczny moment grania polskiego hymnu na lotnisku w Berlinie oraz pogrzeb Żwirki i Wigury.
ANONS: Od czwartku 6 października przebojowy film polski ROK 1914.

Kino-Teatr
„PALACE”

Od czwartku 29 września do 2 października włącznie. Wielki film dźwiękowy z dalekich mórz i słonecznych południów p. t.
W każdym porcie dziewczyna
W rolach głównych ALBERT PREJEAN i LOLITA BENAVENTE.
Nadprogram KOMEDJA DŹWIEKOWA.
ANONS! Od poniedziałku 3-go października potężny film dźwiękowy p. t. „WIARA NADZIEJA I MIŁOŚĆ”

HUMOR

DZIESIECIORO PRZYKAZAŃ DLA PŁATNIKÓW PODATKOWYCH.

1. Pamiętaj postarać się zawnoczu o żonę, abyś miał na kogo graty zapisać.
2. Bądź uprzedzający względem ko mornika, czyli uprzedź go w sprzedawaniu twego urzędzenia.
3. Nie zapomnij poprosić znajomych o przyjęcie twego radja, gramofonu, maszyny i t. d.
4. Nie chowaj się w domu z papierosem, bo dym cię może łatwo zdradzić.
5. W zimie nie zapomnij ukryć się wraz z kapeluszem, futrem i kaloszami.
6. Mieszkać na parterze, w mieszkaniu z dwoma wejściami.
7. Pamiętaj, że z pod wieszaka, łóżka, kanapy i zza parawanu może być widać twoje nogi.
8. Pamiętaj, że komornik jest twoim bliźnim, że nad nim ma opiekę policja, i że go bić nie wypada.
9. Pamiętaj, że po licytacji nie oplać się wieszac.
10. Najlepiej zapomnij się urodzić w dzisiejszych czasach.

TAKŻE ZACZAŁ OD ZAPALEK.

Moryc jest sprzedawcą ulicznym, ale bardzo źle mu się powodzi. Pewien przyjaciel radził mu sprzedawać zapalki, na których może nieźle zarabiać. Ale Moryc na to: „Widzisz, chcę zostać uczciwym człowiekiem. Kreuger także zaczął od zapalek...”

PRAKTYCZNA MAŁŻONKA.

— Moja żona nie pyta się mnie nigdy, gdzie idę!
— To nadzwyczajne!
— Tak, poprostu idzie wszędzie ze mną.

NASZE DZIECI.

— No, Jasiu, ale twoja mama zmarła, wi się porządnie, gdy zobaczy twoje złe świadectwo — powiada wujcio do swego siostrzeńca.
— Tak, to prawda — wdycha Jasio.
— A możebyśmy tak mamusi kupili no wy kapelusz?

DOBRA RADA.

— Radzę panu palić przy pracy. To uspakaja nerwy!
— Wykluczono! Jestem nurkiem!

LOKATOR.

— Kiedy mam pana rano budzić?
— Jeśli leżę w łóżku, nigdy. Jeśli leżę w bramie, zaraz.

WYTRZEZWIAŁA.

— Czy pani przyjaciółka jest wciąż w pogoni za idealnym mężem?
— Owszem, tylko obecnie skreśliła „idealny”.

JEST DŹWIGNIĄ HANDLU?

REKLAMA